

Любомир Ігорович Мартинів
Ольга Олексіївна Мартинів

Особливості мистецької освіти в умовах сьогодення

УДК 7:37(477)

DOI <https://doi.org/10.24195/artstudies.2025-2.20>

Любомир Ігорович Мартинів
кандидат мистецтвознавства, доцент,
доцент кафедри вокально-хорового,
хореографічного та
образотворчого мистецтва
Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка
ORCID: 0000-0001-7826-3968

Ольга Олексіївна Мартинів
старший викладач кафедри
вокально-хорового, хореографічного
та образотворчого мистецтва
Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка
ORCID: 0000-0001-7381-8506

У статті виявлено та обґрунтовано особливості мистецької освіти в умовах сьогодення, які розкрито нами у декількох аспектах, а саме: мистецька освіта як соціокультурне явище; як галузь освіти; як цілісний, безперервний процес. Мистецька освіта як соціокультурний феномен вказує на тісний зв'язок із мистецтвом як формою суспільної свідомості, один із способів пізнання світу і визначення свого місця у ньому, спосіб творчої діяльності. Специфіка мистецтва як цілісного утворення пов'язана із семіотично-знаковою системою у родо-видовій конкретизації, у тісному зв'язку із суспільним, культурно-історичним буттям та іншими формами суспільної свідомості. Особливості мистецької освіти як процесу визначені основною його метою, а саме: формування всебічно розвинутої особистості, яка є суб'єктом творення культури в умовах сьогодення, має естетичне ставлення до життя у різних його проявах, розуміє і сприймає прекрасне, дотримується загальноприйнятих норм поведінки та володіє загальнолюдськими якостями. В Україні мистецька освіта розвивається у системі, що у горизонтальному вимірі охоплює загальну, позашкільну, професійну та спеціалізовану освітні сфери, а у вертикальному – усі рівні: дошкільна, шкільна, вища школа, післядипломна освіта. Таким чином мистецька освіта передбачає набуття особою естетичного досвіду і ціннісних орієнтацій у процесі мистецької діяльності, комплексу професійних компетентностей, а також спрямована на художню і творчу самореалізацію особистості, отримання кваліфікацій у різних видах мистецтва. Орієнтиром професійної підготовки майбутніх вчителів мистецької освітньої галузі є її мета, визначена Державним стандартом базової середньої освіти, зокрема: цілісний розвиток успішної особистості учня у процесі освоєння мистецьких надбань людства.

Ключові слова: мистецька освіта, соціо-культурний феномен, освітній процес, компетенції.

Постановка проблеми. Умови сьогодення в Україні і світі визначені низкою чинників, найважливішими з яких для розвитку мистецької освіти як предмету нашого дослідження виступають обставини російсько-української війни (з 2014 року), освітня реформа (з 2017 року), євроінтеграційні та глобалізаційні процеси тощо. Названі чинники обумовлюють зміст, ідейно-тематичне спрямування, вибір художньо-виражальних засобів, шляхи популяризації, функціонування мистецької творчості у сприйнятті, навчанні та дослідженні, водночас у сукупності та взаємозв'язку визначають особливості мистецької освіти в умовах сьогодення. Українське мистецтво як форма суспільної свідомості і дотичне до нього явище мистецької освіти входять у світовий та, зокрема, європейський культурний простір, забезпечуючи одну з найбільш важливих місій мистецтва та освіти – міжособистісну та міжкультурну комунікації, у якій розкриваються і реалізують себе особливості мистецької освіти.

Аналіз актуальних досліджень. Проблема розвитку мистецької освіти на сучасному етапі свого культурно-історичного розвитку є міжгалузеву і потребує застосування інтегративного підходу в дослідженні. З урахуванням багатоаспектності проблеми серед останніх досліджень відзначаємо праці О.Отич, у яких здійснено порівняльний аналіз концептуальних засад педагогіки мистецтва у системі мистецьких субдисциплін педагогіки (Отич О., 2010); обґрунтовано феномен мистецтва як форми суспільної свідомості та

сфери творчої людської діяльності (Отич О., 2014), колективну монографію за участю В. Белікової, Л. Варнавської, І. Власенко, Е. Кокаревої, Л. Косяк, І. Лященко, В. Міщанчук, Н. Овчаренко, Л. Ракітянської, О. Чеботаренко та О. Шрамко (Музична освіта, 2018), у якій розглянуто актуальні філософські, мистецтвознавчі та педагогічні питання сучасної музичної освіти, проаналізовано проблему філософського розуміння процесу залучення особистості до мистецького досвіду, виявлено взаємодію масової та елітарної культури в музичній освіті; відображено мистецтвознавчий дискурс щодо історичних етапів становлення музичної освіти, її сучасної трансформації, музичного тексту як культурологічного феномену; окреслено методологічні та технологічні основи музичної освіти в педагогічному вищому навчальному закладі тощо. Однак, враховуючи культурно-історичні обставини сьогодення, проблема мистецької освіти не є вирішеною, що й обумовило вибір теми нашої статті.

Метою статті є виявлення та обґрунтування особливостей мистецької освіти в умовах сьогодення. У межах визначеної мети необхідно вирішити такі **завдання**: з'ясувати умови сьогодення, у яких розвивається та функціонує мистецька освіта; розкрити зміст концепту «мистецтво» як форми суспільної свідомості і виду людської діяльності; проаналізувати процес мистецької освіти в умовах сьогодення.

Методологія дослідження. Методологічну основу дослідження становить інтегративний

підхід, зумовлений міждисциплінарним характером проблеми розвитку мистецької освіти на сучасному культурно-історичному етапі. У процесі аналізу використано такі методи: порівняльний аналіз, філософсько-культурологічний аналіз, мистецтвознавчий дискурс та аналітичний метод.

Результати та їх обговорення. Мистецька освіта, у визначенні Т. Паньок, є процесом навчання, виховання, самовиховання особистості засобами різноманітних видів мистецтва (архітектури, дизайну, музики, образотворчого мистецтва тощо); а також це мережа навчальних закладів, що здійснюють підготовку фахівців із різних видів мистецтв та закладів загального художньо-естетичного виховання; комплекс дисциплін художньо-естетичного профілю. У науковий обіг термін «мистецька освіта» увела О. Рудницька, наголошуючи на її змісті – архітектурна освіта, кіноосвіта, музична освіта, театральна освіта, хореографічна освіта, художня освіта, а також загальною, професійною або спеціальною метою. В основу мистецької освіти покладено художню творчість, тобто творення, продукування та освоєння мистецьких образів (Паньок Т., 2018).

Мистецька освіта у складних умовах сьогодення виявляє специфіку, що пов'язана із технологічним прогресом, зокрема:

- використанням в освітньому процесі новітніх технологій, віртуальної реальності, цифрових мистецьких інструментів тощо;
- глобалізацією, яка дає доступ до пізнання мистецьких традицій в усіх куточках світу;
- індивідуалізацією навчання, що утверджує особистісно орієнтовану освітню парадигму, впроваджує персоналізовані навчальні плани тощо;
- міждисциплінарністю, що відображає інтеграцію мистецтва з іншими предметами, зокрема соціологією, психологією, філософією тощо;
- особистісною та суспільною екологічною свідомістю, яка визначає цінності і пріоритети у виборі екологічно чистих матеріалів та стійких практик тощо.

Виявляючи філософські засади музичної освіти, О. Шрамко зазначає, що мистецька освіта як специфічний механізм відбору, збереження й трансляції духовних цінностей є утворенням поліфункціональним. Однак головною функцією мистецтва у бутті суспільства й окремої людини дослідниця називає гуманістичну, людинотворчу місію. Суть цієї функції полягає у залученні кожного до духовного досвіду людства, формування особистості з розвинутим, багатим духовним світом, здатної бути незалежним і повноправним суб'єктом культурно-історичного процесу. О. Шрамко вказує на необхідність і можливість реалізувати актуальне завдання сьогодення – виховання духовності як найвищого ціннісного ієрархічного рівня суспільної й особистісної свідомості – засобами мистецтва

і мистецької освіти. З цієї точки зору дослідниця осмислює освітньо-виховний потенціал художньо-естетичного досвіду в нових сутнісних координатах, що кристалізується в понятті філософії мистецької освіти (Музична освіта, 2018: 8–9). На нашу думку, філософія мистецької освіти інтегрує такі сфери людської діяльності, як філософія, мистецтво, мистецтвознавство, педагогіка, освіта і є перспективним напрямком світоглядного, людиноцентричного знання.

У вищій школі мистецька освіта є унікальним та цікавим процесом, при цьому розкриває особливості культурно-історичної ситуації сьогодення, це зокрема:

- інтеграція із світовим культурним простором на основі принципу інтернаціоналізації освіти, що дозволяє студентам та викладачам популяризувати здобутки української культури, здобувати нові знання та навички;
- розвиток творчих здібностей особистості, креативності, естетичного смаку та емоційного інтелекту на основі якнайширшого використання компетентнісного підходу;
- міжнародні конкурси та фестивалі, участь у яких допомагає отримати визнання та підтримку для особистісного досвіду;
- використання в освітньому процесі інноваційних технологій, зокрема: майстер-класи, курси, тренінги, студії тощо;
- розвиток емоційно-естетичної сфери засобами мистецтва у вирішенні завдань формування всебічно розвиненої і гармонійної особистості тощо.

Особливості організації мистецької освіти на всіх рівнях в умовах сьогодення регулюються низкою нормативно-правових актів, які визначають стандарти, процедури та вимоги до мистецької освіти в Україні, забезпечують розвиток цієї галузі та якість навчання у мистецьких закладах. Найважливішими, зокрема, є такі документи: Закон України «Про освіту», у якому визначено загальні принципи організації освіти в Україні, включаючи мистецьку освіту; Закони України «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», які регулюють діяльність у сфері мистецької освіти; Постанови КМУ «Затвердження Порядку здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва та навчання в асистентурі-стажуванні», «Про затвердження положення про фаховий мистецький коледж», «Про затвердження положення про мистецький лицей»; Наказ Міністерства культури України «Про затвердження положення про мистецьку школу» та інші, які регулюють діяльність у сфері мистецької освіти на різних її рівнях; Стандарти вищої та фахової передвищої освіти (за спеціальностями галузі знань 02 Культура і мистецтво) та Стандарт профільної музичної освіти,

яка здобувається одночасно з повною загальною середньою освітою; Закон України «Про культуру»; Стратегія розвитку освіти в Україні до 2030 року, яка визначає стратегічні цілі та завдання в галузі освіти, зокрема мистецької.

На сьогодні, згідно з даними Osvita.ua, в Україні функціонує 141 заклад вищої освіти, що надає вищу мистецьку освіту. Мистецька освіта належить до галузі знань «Культура і мистецтво», що передбачає навчання за наступними спеціальностями: аудіовізуальне мистецтво та виробництво, дизайн, образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, хореографія, музичне мистецтво, сценічне мистецтво (Мистецька освіта в Україні, 2024).

Мистецька освіта як соціокультурний феномен безпосередньо вказує на тісний зв'язок із мистецтвом як формою суспільної свідомості, один із способів пізнання світу і визначення свого місця у ньому, спосіб творчої діяльності, результатом якої є осягнення і практичне перетворення, розвиток особистості у соціумі і власне соціуму як спільноти людей. Специфіка мистецтва як цілісного утворення пов'язана із низкою факторів: власна семіотично-знакова система в родо-видовій конкретизації, закономірності функціонування і розвитку у тісному зв'язку із суспільним, культурно-історичним буттям та іншими формами суспільної свідомості – мовою, міфологією, ідеологією, мораллю, релігією, філософією, наукою, а також особливості змісту, який визначений пошуком художнього сенсу, створенням художньої картини світу і художньої концепції людини, розвитком людської здатності естетично, емоційно, ціннісно ставитися до оточуючого світу тощо. Досліджуючи мистецтво як форму суспільної свідомості та сферу творчої людської діяльності, О. Отич стверджує, що воно відображає життя у ключових символах, порогових моментах, межевих миттєвостях буття і творить свій власний світ, який має ні з чим не зрівняне самостійне культурно-історичне значення й непересічну власну духовну і соціальну цінність. І саме тому, як зазначає дослідниця, мистецтво повинно стати методологічною основою сучасної людиноцентричної педагогіки, а його педагогічний потенціал може бути ефективно використаний з метою забезпечення її розвитку на засадах гуманізації, гуманітаризації, культуровідповідності й діалогічності (Отич О., 2014).

Особливості мистецької освіти як процесу визначені основною його метою, а саме: формування всебічно розвиненої особистості, яка є суб'єктом творення культури в умовах сьогодення, має естетичне ставлення до життя у різних його проявах, розуміє і сприймає прекрасне, дотримується загальноприйнятих норм поведінки та володіє загальнолюдськими якостями. В Україні мистецька освіта розвивається у системі, що у горизонтальному вимірі охоплює загальну,

позашкільну, професійну та спеціалізовану освітні сфери, а у вертикальному – усі рівні: дошкільна, шкільна, вища школа, післядипломна освіта. Таким чином мистецька освіта передбачає набуття особою естетичного досвіду і ціннісних орієнтацій у процесі мистецької діяльності, комплексу професійних компетентностей та спрямована на художньо-творчу самореалізацію особистості і отримання кваліфікацій у різних видах мистецтва. Тобто мистецька освіта, з одного боку, сприяє відродженню культурних традицій, а з іншого – забезпечує розвиток загальної культури молодого покоління і привчає до мистецтва (Мистецька освіта, 2024).

Важливою проблемою мистецької освіти є реалізація її мети і завдань в освітньому процесі закладів освіти різного рівня, а також довкілля і сім'ї. У такий спосіб можемо розглядати особливості організованої і спорадичної мистецької освіти. При цьому слід зауважити, що ЗМІ, Інтернет-мережі, мережі соціальної комунікації впливають на смаки публіки, популяризацію творів і творчості, власне, саму творчість та її сприйняття. Проаналізувавши філософські тенденції сучасного мистецтва, Т. Білан і О. Петрів зазначають, що зміни сучасних мистецьких тенденцій актуалізують педагогічні проблеми як супровідні до суто мистецьких – щодо підготовки висококваліфікованих фахівців, які володіють класичним набором знань і професійних умінь та інструментами для ефективної і якісної реалізації проєктів на конкурентоспроможному рівні, а також для забезпечення компетентнісного потенціалу мистецької освітньої галузі у Новій українській школі (Білан Т., Петрів О., 2024: 36). Водночас О. Отич, здійснивши компаративний аналіз змісту педагогічної освіти в Україні та за її межами, робить висновок щодо значного відставання вітчизняної педагогіки від зарубіжної щодо впровадження мистецького компонента до змісту загальної і професійно-педагогічної освіти (і кількісно і за якісним рівнем) (Отич О., 2010), що обумовлює необхідність поглиблення та оновлення змісту професійної педагогічної підготовки майбутніх працівників освіти у педагогічних навчальних закладах України всіх типів та рівнів акредитації.

Орієнтиром професійної підготовки майбутніх вчителів мистецької освітньої галузі є її мета, визначена Державним стандартом базової середньої освіти, а саме: цілісний розвиток успішної особистості учня у процесі освоєння мистецьких надбань людства; усвідомлення власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження; розкриття креативного потенціалу, залучення до культурних процесів в Україні. Очікувані результати шкільної мистецької освіти передбачають, що учень: пізнає різні види мистецтва, інтерпретує художні образи,

набуває досвіду емоційних переживань, розвиває ціннісне ставлення до мистецтва; формує художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва; пізнає себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами, розвиває емоційний інтелект; використовує інформаційне середовище у власній творчості і художній комунікації (Державний стандарт базової середньої освіти, 2020).

Процес мистецької освіти є цілісним і здійснюється також у формах і закладах позашкільної освіти, зокрема мистецькій школі, яка за видом може бути музичною, художньою, хореографічною, хоровою, школою мистецтв тощо. Згідно з Положенням про мистецьку школу, основними функціями мистецької школи є: надання початкової мистецької освіти; організація, забезпечення та провадження освітнього процесу для набуття здобувачами спеціальних здібностей, естетичного досвіду і ціннісних орієнтацій у процесі активної мистецької діяльності, формування у них теоретичних і практичних (у тому числі виконавських) загальних та професійних компетентностей початкового рівня в обраному виді мистецтва; створення умов для професійної художньо-творчої самореалізації особистості здобувача початкової мистецької освіти; популяризація академічного та народного мистецтва, долучення до нього широкого кола громадян незалежно від місця проживання, віку та сфери зайнятості; формування потреб громадян у якісному культурному та мистецькому продукті, здобутті додаткових компетентностей у сфері культури, мистецтва, пробудження їх інтересу до творчості, спілкування з мистецтвом, мистецьких практик; пошук та підтримка обдарованих і талановитих дітей з раннього віку, розвиток їх мистецьких здібностей; здійснення інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами; створення умов для набуття здобувачами первинних професійних навичок і вмій, необхідних для їхньої соціалізації, подальшої самореалізації та/або професійної діяльності; виховання громадянина України шляхом вивчення та виховання поваги до народних звичаїв, традицій, національних цінностей українського народу, етносів України, а також інших націй і народів; здійснення творчої мистецької, інформаційної, методичної, організаційної роботи (Положення про мистецьку школу, 2024).

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Особливості мистецької освіти розкрито нами у декількох аспектах, а саме:

1) мистецька освіта є складним соціокультурним явищем, яке виникло і розвивається в інтеграції таких форм культури, як мистецька творчість, мистецтвознавство, педагогіка, психологія тощо;

2) це галузь освіти, яка спрямована на розвиток творчих і художніх здібностей дітей та дорослих у закладах освіти різного типу;

3) виокремлює цілісний, безперервний процес мистецької освіти, у якому учні та студенти займаються різними видами мистецтва, вчать бачити, сприймати себе і світ навколо себе у вимірах Істини, Краси і Добра, що формує небуденну парадигму мислення, низку життєво і професійно необхідних компетенцій, зокрема можливість самопізнання, самовираження і самоствердження.

Перспективою подальших досліджень є формування емоційної культури студентів засобами хореографічного мистецтва.

ЛІТЕРАТУРА

Білан, Т., Петрів, О. (2024). Філософські тенденції сучасного українського мистецтва. *Людинознавчі студії*: збірник наукових праць Дрогобицького державний педагогічний університет імені Івана Франка. Серія «Філософія». № 48. С. 26–38.

Державний стандарт базової середньої освіти. (2020). Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 року. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886/.

Мистецька освіта в Україні: естетичне вдосконалення особистості через розкриття творчого потенціалу. (2024). Новини МКСК від 29.02.2024. URL: <https://mcsc.gov.ua/news/mysteczka-osvita-v-ukrayini-estetichne-vdoskonalennya-osobystosti-cherez-rozkryttya-tvorchogo-potenczialu/?form=MG0AV3>.

Мистецька освіта: нормативно-правові акти. (2024). URL: <https://mcsc.gov.ua/mystetska-osvita/normatyvno-pravovi-akty/>

Музична освіта: філософський, мистецтвознавчий та педагогічний наголоси: монографія. (2018). Кривий Пир: КДПУ, 2018. 299 с. URL: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/123456789/3144/1/Музична%20освіта.pdf>

Отич, О. (2014). Мистецтво як форма суспільної свідомості та сфера творчої людської діяльності. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/5224/1/Отич_О..pdf

Отич, О. (2010). Педагогіка мистецтва у системі мистецьких субдисциплін педагогіки (порівняльний аналіз концептуальних засад). URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/706489/1/%D0%9E%D1%82%D0%B8%D1%87%20%D0%9E..pdf>.

Паньок, Т. (2018). Мистецька освіта. *Енциклопедія Сучасної України*. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України. URL: <https://esu.com.ua/article-64674>.

Положення про мистецьку школу. (2024). Редакція від 22.05.2024, підстава – z0675-24. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1004-18#Text>

REFERENCES

Bilan, T., & Petriv, O. (2024) Filofosfski tendentsii suchasnoho ukrainskoho mystetstva. [Philosophical trends in modern Ukrainian art]. *Liudynoznavchi studii: zbirnyk naukovykh prats Drohobitskoho derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Ivana Franka. Seriiia "Filosofiiia"*. № 48. S. 26–38. [in Ukrainian].

Derzhavnyi standart bazovoi serednoi osvity. (2020). [State standard of basic secondary education]. Postanova KМУ № 898 vid 30.09.2020 roku. Retrieved from: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886/. [in Ukrainian].

Mystetska osvita v Ukraini: estetichne vdoskonalennia osobystosti cherez rozkryttia tvorchoho potentsialu.

(2024). [Art education in Ukraine: aesthetic improvement of the personality through the disclosure of creative potential]. *Novyny MKSK* vid 29.02.2024. Retrieved from: <https://mcsc.gov.ua/news/mysteczka-osvita-v-ukrayini-estetychne-vdoskonalennya-osobystosti-cherez-rozkryttya-tvorchogo-potenczialu/?form=MG0AV3>. [in Ukrainian].

Mystetska osvita: normatyvno-pravovi akty. (2024). [Art education: regulatory and legal acts]. Retrieved from: <https://mcsc.gov.ua/mystetska-osvita/normatyvno-pravovi-akty/> [in Ukrainian].

Muzychna osvita: filosofskyi, mystetstvoznavchyi ta pedahohichni naholosy: monohrafiia. (2018). [Music education: philosophical, art history and pedagogical emphases: monograph]. Kryvyi Rih: KDPU, 2018. 299 s. Retrieved from: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/123456789/3144/1/Музична%20освіта.pdf>. [in Ukrainian].

Otych, O. (2014). *Mystetstvo yak forma suspilnoi svidomosti ta sfera tvorchoi liudskoi diialnosti*. [Art as a form of social consciousness and a sphere of creative

human activity]. Retrieved from: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/5224/1/Отич_О..pdf. [in Ukrainian].

Otych, O. (2010). *Pedahohika mystetstva u systemi mystetskykh subdystyplin pedahohiky (porivnialnyi analiz kontseptualnykh zasad)*. [Pedagogy of art in the system of artistic subdisciplines of pedagogy (comparative analysis of conceptual foundations)]. Retrieved from: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/706489/1/%D0%9E%D1%82%D0%B8%D1%87%20%D0%9E..pdf>. [in Ukrainian].

Panok, T. (2018). *Mystetska osvita*. [Art education]. *Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy*. Kyiv: Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy. Retrieved from: <https://esu.com.ua/article-64674>. [in Ukrainian].

Polozhennia pro mystetsku shkolu. (2024). [Regulations on art schools]. *Redaktsiia vid 22.05.2024, pidstava – z0675-24*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1004-18#Text>. [in Ukrainian].

Features of art education in today's conditions

Liubomyr Ihorovych Martyniv
Candidate of Art Studies, Associate
Professor,
Associate Professor at the Department
of Cultural Studies and Art Education
Ivan Franko Drohobych State Pedagogical
University
ORCID: 0000-0001-7826-3968

Olha Oleksiivna Martyniv
Senior Lecturer at the Department
of Vocal and Choral,
Choreographic and Visual Arts
Ivan Franko Drohobych State Pedagogical
University
ORCID: 0000-0001-7381-8506

The article reveals and substantiates the features of art education in today's conditions, which we have revealed in several aspects, namely: art education as a socio-cultural phenomenon; as a branch of education; as a holistic, continuous process. Art education as a socio-cultural phenomenon indicates a close connection with art as a form of social consciousness, one of the ways of knowing the world and determining one's place in it, a way of creative activity. The specificity of art as a holistic formation is associated with the semiotic-sign system in the genus-species concretization, in close connection with social, cultural-historical existence and other forms of social consciousness. The features of art education as a process are determined by its main goal, namely: the formation of a comprehensively developed personality, which is a subject of cultural creation in the present conditions, has an aesthetic attitude to life in its various manifestations, understands and perceives the beautiful, adheres to generally accepted norms of behavior and possesses universal human qualities. In Ukraine, art education is developing in a system that in the horizontal dimension covers general, extracurricular, professional and specialized educational spheres, and in the vertical dimension – all levels: preschool, school, higher school, postgraduate education. Thus, art education involves the acquisition by a person of aesthetic experience and value orientations in the process of artistic activity, a complex of professional competencies, and is also aimed at the artistic and creative self-realization of the personality, obtaining qualifications in various types of art. The benchmark for professional training of future teachers of the art education sector is its goal, defined by the State Standard of Basic Secondary Education, in particular: the holistic development of a successful student's personality in the process of mastering the artistic achievements of mankind.

Keywords: art education, socio-cultural phenomenon, educational process, competencies.